

یادداشت جناب آقای دکتر ناصر میرسپاسی

بر ابتدای کتاب پژوهشنامه

بسیار خرسندم از اینکه صاحب نظری توانا به تنظیم راهنمایی برای تدوین و نقد طرح تحقیق مباردت ورزیده که می‌تواند به کلیه محققین به ویژه دانشجویان دکترا و کارشناسی ارشد رشته‌های مدیریت کمک شایانی نماید. اهمیت تهیه و تنظیم چنین راهنمایی، برای تسهیل نقش‌های راهنمایی و مشاوره اساتید محترم در کمیته‌های تحقیق دانشجویان که بعضًا آنچنان با مشکل مواجه می‌شوند که از انجام چنین نقشی بکلی منصرف می‌شوند نیز کمتر از کمک به محققین نیست.

اینجانب علاوه بر اینکه عنوان استاد راهنمای پایان نامه‌ها گاه با دانشجویانی مواجه می‌شوم که باید یک دوره کامل روش تحقیق را آموخت ببیند تا بتواند گامهای اولیه در تنظیم طرح تحقیق خود را بردارند، به عنوان مدیر گروه نیز اغلب دریافت کننده انصراف اساتید در راهنمایی، مشاوره و حتی داوری بسیاری از پایان نامه‌ها هستم، البته به عقیده اینجانب ناتوانی‌هایی که در ضمن تحقیق و حتی تنظیم گزارش نهایی پایان نامه‌ها مشهود است از عدم آگاهی و ممارست کافی در مورد چگونگی تهیه طرح تحقیق، انجام تحقیق و تنظیم گزارش نهایی منتج می‌شود.

با توجه به اینکه هر سه مرحله مذکور در تکمیل پایان نامه‌ها حائز اهمیت می‌باشد، لیکن توانایی تنظیم طرح اولیه تحقیق از اهمیت بمراتب بیشتری برخوردار است، زیرا اگر طرح تحقیق که یک نقشه کامل برای حرکت تحقیق است بصورت کاربردی تنظیم شود مراحل بعدی تحقیق به سهولت قابل انجام خواهد بود و بقول معروف با تنظیم یک طرح تحقیق خوب نیمی از تحقیق انجام گرفته است.

مسلماً محققینی که دست به انجام یک تحقیق علمی می‌زنند و بویژه دانشجویانی که به دنبال انجام تحقیقی برای پایان نامه‌های خود در سطح دکتری هستند باید قبلاً بخوبی روش‌های تحقیق را شناخته باشند و محسن و معایب هر یک از روش‌های شناخت را در کلاس‌های روش تحقیق بررسی کرده باشند تا بتوانند روش مناسب شناخت برای موضوع مورد مطالعه خود را انتخاب نموده و با این مقدمه به تهیه و تنظیم طرح تحقیق خود مباردت ورزند. بطور مثال اگر محققی با پارادایم‌ها و یا به تعبیری با چارچوب‌های نظری موضوع مورد تحقیق خود، یا روش‌های تحقیق متناسب با چارچوب نظری متعارف تحقیق خود و یا دشواری‌های جمع آوری اطلاعات و شیوه جمع آوری آنها برای پاسخگویی به پرسش تحقیق خود آشنایی و آگاهی کافی نداشته باشد مسلماً موفق به تهیه و تنظیم یک طرح تحقیق قابل اجرا و محکم خواهد شد و بعقیده اینجانب عدم موفقیت اغلب دانشجویان در تنظیم یک پایان نامه خوب از عدم تجربه در همین نکته ناشی می‌شود.

لازم به ذکر است که در کتاب‌های روش تحقیق بعضی سلیقه‌های متفاوت توسط نویسنده‌گان کتابهای ارائه شده است که بعضًا تحقیق را دچار اشکال می‌نماید، زیرا هر تحقیق با کندوکاوها و پنداشتها آغاز می‌شود و در علوم اجتماعی برخلاف علوم طبیعی به چارچوب‌های تعریف شده ای که صرفاً مبنای تجربی داشته باشد، نمی‌توان رسید. با این وجود هر قدر به طراحی روش تحقیق بیشتر توجه شود مسلماً یافته‌های تحقیق معتبرتر و علمی تر خواهد شد. بنظر اینجانب کتاب مختصر راهنمایی «تدوین طرح و نقد تحقیق» در عین اختصار می‌تواند کمک شایانی برای کلیه محققین بویژه دانشجویان دکتری رشته‌های مدیریت باشد و آنها را در انجام تحقیق و تنظیم پایان نامه‌های خود یاری نماید بویژه آنکه آقای دکتر خاکی کتاب‌های جدآگانه روش تحقیق با عنوان «روش تحقیق در مدیریت» و «روش تحقیق با

رویکردی به پایان نامه‌نویسی» قبلاً تالیف و منتشر نموده‌اند که مسلم‌آ استفاده از این دو کتاب به توانایی‌های دانشجویان عزیز رشته‌های مدیریت در سطوح دکتری و کارشناسی ارشد می‌افزاید و از دشواری مسیر تحقیق که اغلب دانشجویان با آن مواجه هستند می‌کاهد.

دکتر ناصر میرسپاسی

۱۳۸۰

